

Skifteplaner og opgørelsesmetoder

I det følgende forklares de mest almindelige skifteplaner og opgørelsesmetoder.

Udtrykket ”*Balance*” bruges en del gange. Det fortæller om en skifteplans retfærdighed. Hvis et par altid spiller kortene på samme led som rækkens stærkeste par, så har de svært ved at få et godt resultat. En god skifteplan udligner dette, så alle par sammenlignes med de øvrige lige mange gange. Er skifteplanen helt retfærdig, så siger man at balancen er 0. Jo større balancen er, des mere uretfærdig er skifteplanen. Det er dog ikke muligt, at lave alle skifteplaner med en balance på 0.

Skifteplaner

Howell

Almindelig Howell

- Alle møder alle, samtidig med at de får spillet alle kortene.
- Antallet af runder er lig med antal par minus 1. Eksempelvis er der 9 runder i en 5 bords (10 par) turnering.
- Dette begrænser dog antallet af par pr. række. Med 12 par er det ofte for meget at spille 11 runder af 3 spil på en aften og for lidt med 11 runder af 2 spil.
- Howell er det mest kendte og anvendte skifteplan i Danmark.

Varianter

- **Afkortet Howell** er en variant, hvor man springer 1, 2 eller endda 3 runder over. Er man fx 6 borde kan man med fordel spille 6 bords afkortet Howell med 9 runder af 3 spil = 27 spil. Man spiller så ikke mod alle de øvrige par.
- **Forlænget Howell** er en variant, hvor man fx kan spille 1 ekstra runde fx 5 bords med 10 runder af fx 3 spil. Man spiller så 2 gange mod nogle af de øvrige par.
- **Indvævet Howell** er en skifteplan hvor 2 rækkers resultater væves sammen. Man deler resultater og kort i de 2 rækker. Fordelen er, at der er dobbelt så mange resultater at sammenligne med og dermed en bedre resultatberegning. Ulempen er, at man har et skyggepar i den anden række, som altid spiller de samme kort som en selv. Er det et dygtigt par, er det sværere at få et godt resultat.
- **Uendelig Howell** kan spilles med ”uendeligt” mange borde. Alle borde spiller de samme spil i en runde. Det har så den konsekvens, at der skal være et sæt kort til hvert eller hvert andet bord (2 borde deler 3 spil).

Bemærkninger

- Howell spilles normalt i rækker på mellem 2 og 6 borde.
- Balancen er ikke særlig god i **afkortet, forlænget eller indvævet Howell**
- Balancen i en almindelig Howell skifteplan er normalt god, men i en **5 bords Howell** er balancen 0,47. Spilles sådan en over flere aftener, skal man skiftevis bruge model A og model B, så bliver balancen perfekt – forudsat at parrene beholder deres parnummer.
- Spilles **indvævet Howell** med et ulige antal borde (fx 7), så vil alle par spille mod et par fra den anden række i en runde. Med netop 7 borde kan indvævet Howell være et godt alternativ til fx en 7 bords Mitchell.

- Fordelen ved **Uendelig Howell** er at der kan gøres op efter hver runde og at turneringen kan spilles i kæmpe rækker, hvor alle par ikke kan nå at møde alle. Kortene skal duplikeres mange gange (mindst 1 sæt kort af 3 spil for hvert 2 borde)

Mitchell skifteplaner

- Grundideen er, at N/S-parrene bliver siddende. Ved rundeskift flytter Ø/V-parrene flytter til et bordnummer højere mens spillene flyttes til et bordnummer lavere. Reelt i 2 rækker, så der er vindere på NS led og vindere på ØV led.
- Er der stor styrkeforskel mellem parrene, så skal de bedste par sidde på samme led fx NS.
- Turneringen kræver ikke skifteplaner eller meget forarbejde.
- Turneringen er rolig, idet halvdelen af parrene sidder fast ved bordene.
- Samtlige kort er i spil i alle runder, (dog ikke ved lige antal borde).
- Et større antal borde kan placeres i en række.

Sammenligningsgrundlaget for de opnåede scorer bliver bedre end i Howell, da der er flere resultater pr. spil.

Bofors Mitchell

Mitchellsystem, hvor man krydser N/S i visse runder.

- Fordele
- man får kun én vinder.
  - en række kan bestå af mange borde.
  - en stor topscore i hvert spil.
- Ulemper
- turneringen er skæv, man møder kun halvdelen af parrene.

Bemærkninger

Laver man en turnering med et lige antal borde, vil man, når halvdelen af turneringen er spillet, opleve at Ø/V parrene kort, som de allerede har spillet.

Dette kan afhjælpes ved to metoder:

- **Hvilebordsmetoden**

I planlægningen, at tilføje et ekstra bord (evt. bare en stol) således man har et ulige antal borde. Dette "hvilebord" placeres præcis mellem den første halvdel og den anden halvdel af bordene. I en "8-bords" turnering bliver dette anbragt mellem bord 4 og bord 5. Når man uddeler kort, skal det laveste og det højeste bordnummer dele kort, mens de øvrige borde får et sæt kort hver inkl. "hvilebordet".

Bytteprincippet hedder derfor "Mitchell efter hvilebordsmetoden".

- **Hoppebordsmetoden**

Når Ø/V og kortene mødes anden gang, flytter Ø/V parrene sig et bord yderligere.

Dette bytteprincip hedder "Mitchell efter hoppemetoden".

I hoppebordsmetoden spilles kortene en gang mindre end der er borde. Er der 4 borde spilles således kun 3 runder.

Funding seriesystemet

Funding seriesystemet er en Howell turnering, som er splittet ad og samlet igen på en sådan måde, at parrene er opdelt i 2 eller 3 grupper. Man spiller nu færdig i grupperne og man kan gøre regnskaberne op. Herefter spiller man i nye grupper, indtil alle har spillet imod alle.

Bemærkninger

- Fordele - man skal ikke duplikere så mange spil som i uendelig Howell.
 Ulemper - man kan først udskrive resultater efter alle har spillet runderne færdig.

	Bord 1	Bord 2	Bord 3	Bord 4	Bord 5	Bord 6
Runde 1	12-1 1	7-2 1	11-10 1	9-5 2	8-3 2	4-6 2
Runde 2	12-2 2	10-7 2	1-11 2	3-5 1	8-4 1	9-6 1
Runde 3	12-3 3	9-4 3	2-1 3	10-5 4	11-7 4	6-8 4
Runde 4	12-4 4	1-9 4	3-2 4	10-6 3	5-7 3	11-8 3
Runde 5	12-5 5	11-6 5	4-3 5	2-9 6	1-7 6	8-10 6
Runde 6	12-6 6	3-11 6	5-4 6	7-9 5	1-8 5	2-10 5
Runde 7	12-7 7	2-8 7	6-5 7	3-9 8	4-11 8	10-1 8
Runde 8	12-8 8	5-2 8	7-6 8	3-10 7	9-11 7	4-1 7
Runde 9	12-9 9	4-10 9	8-7 9	6-2 10	5-11 10	1-3 10
Runde 10	12-10 10	7-4 10	9-8 10	11-2 9	5-1 9	6-3 9
Runde 11	12-11 11	2-4 11	10-9 11	8-5 11	6-1 11	7-3 11

Eks. på en skifteplan for 6-borde.

Bord 1,2 og 3 spiller, og deler de samme kort (eks. spil 1-6).

Bord 4, 5 og 6 spiller og deler (spil 7-12).

I runde 2 spilles kortene modsat. Herefter har alle spillet de samme kort, og man kan udskrive et delresultat.

Hvis man vil spille en fundingturnering over flere aftener, skal man dele der, hvor alle har spillet de samme kort. eks. efter runde 6.

Kortene deles indbyrdes i gruppen.

Turneringer over flere aftener

Når antallet af deltagere i en parturnering er for stort til at alle kan møde alle på en spilledag, kan turneringen opdeles i flere sektioner(aftener). Følgende skifteplaner understøttes af Bridgecentral: "Opdelte turneringer", "kombinerede turneringer", "GG turneringer" og "Ravns Serieturnering".

Skifteplanerne er kombinationer af Howell- og Mitchellprincipper med forbedret balance.

De traditionelle turneringer efter Howell- og Mitchellprincipper er regelmæssige, idet vandringen af såvel spillere som kort fra bord til bord er ens efter hver runde.

Ved at give afkald på denne regelmæssighed, er det muligt at forbedre turneringen mht. balance og antallet af runder. Disse kaldes for GG-turneringer.

Ravns Serieturnering er en forbedret udgave af Funding Seriesystem.

I BridgeCentral er der skifteplaner fra 12 par til 48 par, alle mod alle, over flere aftener.

Bemærkninger

- Fordele - man skal ikke duplikere kort. (Er der mange borde kan det dog være en fordel at have flere læg)
 - Hver aften sine spil
 - god balance.

- Ulempe
- god alle mod alle turnering over flere aftener.
  - den enkelte aften er der en skævhed i turneringen. Når turneringen er færdig, er skævheden udjævnet.

Opgørelsesmetoder

Partturnering

Den **normale opgørelsesmetode** er at samtlige resultatet af et spil sammenlignes.

- For hver gang et pars resultat er bedre end et andet pars resultat gives 2 point til parret.
- For hver gang et pars resultat er det samme (uafgjort) med et andet pars resultat gives 1 point til parret.
- For hver gang et pars resultat er dårligere end et andet pars resultater gives 0 point til parret.

Eks.

NS	ØV	Af	Kontrakt	D/RD	Stik	NS-score	ØV-Score	Point
1								1
2								1
3	5	Ø	5 kl	x	8	500		2
4	1	N	4 sp		10	620		5
5								4
6	7	S	4 sp		9		100	0
7								1
8	2	S	4 sp		10	620		5

Om IMP

IMP står for Internationale Match Point. Differencen mellem 2 resultater af et spil regnes ud og omsættes via et skema til IMP. Mindre end 20 point i difference giver ingen IMP, differencer mellem 20 og 40 point giver 1 IMP, og sådan fortsætter skemaet, idet der maksimalt kan vindes/tabes 24 IMP på et spil. IMP skalaen kan bl.a. findes på DBF's holdturneringsregnskaber. IMP er først og fremmest kendt fra holdturnering, men skalaen har i de senere år vundet indpas i nye turneringsformer som IMPpar turneringer og IMP Across the Field turneringer. Det tiltaler mange, at det i IMP opgørelsen er vigtigt, hvor meget mere/mindre man får - ikke blot om man får mere/mindre, som i den almindelige par opgørelse. Og så er afveksling jo også godt.

IMPpar

IMPpar er en partturnering, hvor IMP skalaen bruges som opgørelsesmetode. "Bordet" som resultatet sammenlignes med er gennemsnittet af de andre bordes resultater. Eksempel: Ved vores bord har NS ved fået 420 point. Ved de 3 andre borde har NS fået henholdsvis -50, - 100 og 420 så summen er 270 og gennemsnittet 90. Differencen er således 330, som omregnet til IMP giver 8 IMP. I BridgeCentralen hedder denne opgørelsesmetode "Butler".

Bemærkninger

Fordele: Man spiller par og er ikke afhængig af holdkammeraters præstationer.

Ulemper: Opgørelsesmetoden er mindre gennemskuelig.

IMP Across the Field (IAtF)

IAtF er en partturnering. Ligesom i IMPpar så udregnes resultatet med IMP opgørelse. Men i IAtF turneringer laves IMP beregning mod hvert af de andre borde.

Eksempel: Har NS ved bord 1 fået 420, mens NS ved 3 andre borde kun har fået 170 point så er differencen 250 point svarende til 8 IMP tre gange (24 IMP) Men 1 andet bord har fået -50, og her er differencen 470 svarende til 10 IMP. NS ved bord 1 får således 34 IMP for det spil.

Det er nogle vældige udregninger, men BridgeCentral klarer det heldigvis lynhurtigt. I BridgeCentralen hedder denne opgørelsesmetode ”Multipar”.

Bemærkninger

IAtF turneringen giver store udsving i resultatet. IAtF turneringer egner sig derfor ikke til rækker med stor indbyrdes styrkeforskel. Men den er rigtig sjov som en afveksling til den almindelige partturnering.

Ulemper: Resultatopgørelsen er nærmest umuligt at kontrolregne/gennemskue.

Holdturneringer

- I holdturneringer dyster 2 hold med 4 spillere mod hinanden. (I visse turneringer kan der være 6 spillere på et hold (men kun 4 spiller samtidigt)
- Der spilles oftest 2 halvleje med i alt 32 spil. Efter spillene 1-16 gøres 1. halvleg op.
- I en holdturnering spiller holdet alle hænder, N/S ved det ene bord og Ø/V ved det andet.
- Par 1 på hold 1 sidder NS. Deres holdkammerater ved det andet bord spiller kortene som ØV.

IMP og Kamppoint opgørelses metoden

- Opgørelsesmetoden er IMP.
- Ideen er at man pr. spil beregner egen NS score + holdkammeraternes score (som ØV)
Eksempler
  - Vi har i spil 1 fået 150 point, mens vores holdkammerater har afleveret 100 point. Så har holdet tjent 50 point og får 2 IMP.
  - Vi har i spil 2 afleveret 200 point og vores holdkammerater har afleveret 100 point. Så har holdet afleveret 300 point og modstanderne får 7 IMP.
- De 2 holds IMP tælles sammen
- IMP differencen omregnes til kamppoint, som også fremgår af holdregnskabssedlerne.

Strategien i en holdturnering er derfor – Meld dine udgange (og slemmer) og vind dem. Undgå for alt i verden katastrofespil. Overstik er ok men betyder mindre.

Holdturneringer, hvor flere hold skal spille mod hinanden

Et arrangement mellem et større antal hold kan afvikles efter forskellige systemer f.eks. cupmetoden, serieprincippet, minihold og Monrad system.

Cupmetoden

Holdene mødes to og to. Vinderne går videre til den næste kamp, taberne er ude af turneringen. Denne metode benyttes i DBF's pokalturnering, men er ikke egnet til turneringer i klubregi.

Serieprincippet

Alle spiller mod alle over et vist antal aftener.

Minihold

Holdturnering baseret på, at et par på et hold kun møder et par på modstanderholdet.

- Man kan anvende et lille antal spil pr. kamp.
- En turnering alle mod alle kan afvikles over en enkelt aften eller nogle få aftener.
- Er ideel til indledende holdturnering f.eks. efter Monradprincippet.

Monradprincippet

En holdturnering efter Monrad princippet er kendetegnet ved, at holdene spiller mod hinanden efter styrke. Således at det hold der ligger nr. 1 spiller mod det hold der ligger nr. 2, det hold der ligger nr. 3 spiller mod det hold der ligger nr. 4 osv.

De hold, der møder hinanden på et hvilket som helst tidspunkt i turneringen, bortset fra starten, har således nogenlunde samme styrke.

Fordele

- Man behøver ikke at spille alle mod alle (BridgeCentral tillader kun mod halvdelen).
- Det til enhver tid bedst placerede hold møder det bedst placerede hold, som de endnu ikke har mødt. Dette gælder også for det næste hold i rækken osv.
- En klub har 12 hold, som skal spille en holdturnering. Der er 6 aftener til rådighed.
Løsning: Monrad.
- Hvis en klubs spillere er af ujævn standard, er det bedre at spille Monrad end alle mod alle efter serieprincippet.
- Monradsystemet kan benyttes, til at styrkeopdele et antal hold i mindre rækker, som derefter spiller alle mod alle.

Holdturnering med et ulige antal hold

En turnering for et ulige antal hold, kan arrangeres ved brug af skifteplan for det nærmeste højere antal hold. Der bliver så et "blindhold" og alle hold kommer således til at sidde over hver en gang.

Man kan dog undgå oversidderrunder, ved at lade 3 hold spille indbyrdes over to aftener, medens de andre hold spiller normale holdkampe. Der findes skifteplaner til dette, men BridgeCentral kan ikke afvikle et ulige antal hold.

Handicap turnering

Handicap turneringen er velegnet i rækker som man ikke kan opdele efter styrke. I Bridgecentral sættes turneringen (med et flueben) op som en handicap turnering og det/de par, der forbedrer deres handicap mest vinder. Evt. kan man uddele præmie til det par der vinder nominelt og til det par der forbedrer deres handicap mest. Ved sammenfald, så går 2. præmien til det par der nominelt bliver nr. 2.

Handicap turnering er også velegnet til Åbent hus og til alle mod alle turnering i klubben. Handicapturering kan bruges i de fleste skifteplaner.

Enkeltmandsturneringer

I en enkeltmandsturnering skifter man makker og modstandere efter hver runde. Bridgecentral understøtter generelt ikke enkeltmandsturnering. Dog kan der afvikles TOP16, som er en enkeltmandsturnering for 4 borde i BridgeCentral. Men det kræver lidt arbejde.

Hvilken parturnering passer til antal borde

Borde	Egnet turneringsform
2	Hold eller IMP Par
3	IMP Par Almindelig parturnering kan bruges
4	Howell
5	Howell (husk at skifte mellem A og B modellen hvis turnering kører over flere aftener)
6	Howell – evt. med reduceret rundeantal til 9 eller 10 runder af 3 spil
7	Michell turnering, Bofors Mitchel, Indvævet Howell
8	2 rækker. Howell 4 borde – opdelt efter styre (gerne efter handicap, som Bridgecentral understøtter)
9	2 rækker. Howell 4 bords række og Howell 5 bords række – opdelt efter styre (gerne efter handicap, som Bridgecentral understøtter)
10	2 rækker Howell 5 bords – opdelt efter styre (gerne efter handicap, som Bridgecentral understøtter)